

Laten gronden

Tweejarig addendum op

Beleidsplan 2016-2020

Protestantse gemeente te Rijssen Open Hof

Juni 2020

Protestantse Kerk

Inhoudsopgave

1 Inleiding	2
2 Update ledenaantallen	3
3 Evaluatie en aanbevelingen	3
4 Aanbevelingen Coronatijd	9

1 Inleiding

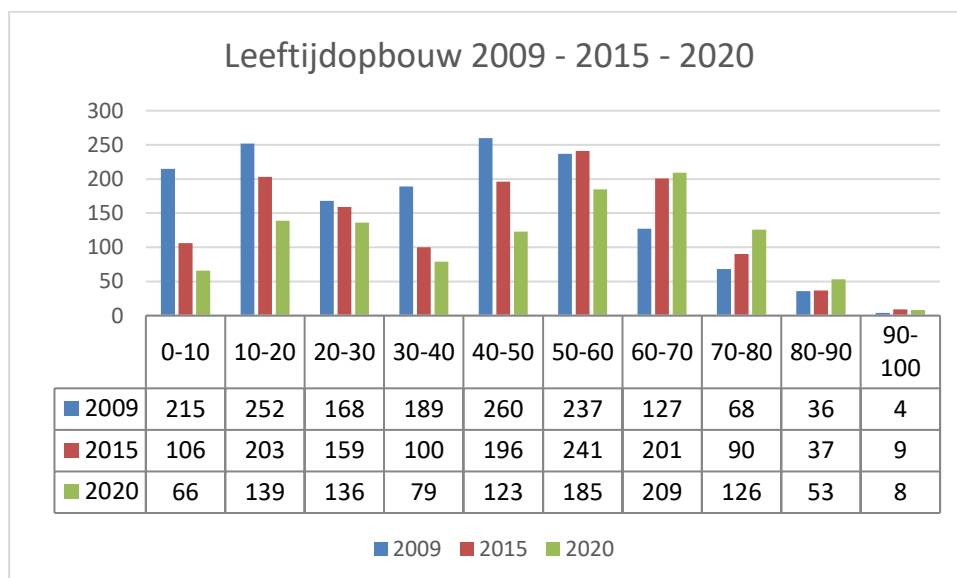
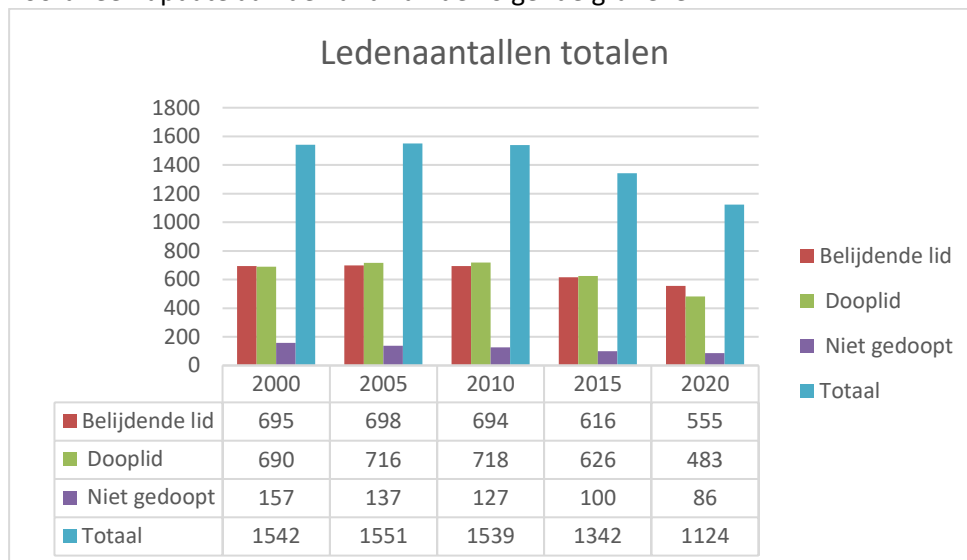
In het voorjaar van 2016 is het beleidsplan van de Protestantse Gemeente te Rijssen Open Hof voor de periode 2016-2020 aangenomen. In het plan zijn adviezen opgenomen; in algemene zin en ten aanzien van de 'bouwstenen'. De kerkenraad heeft een deel van de commissie van destijds gevraagd om de opvolging die daar de afgelopen vier jaar aan gegeven is te evalueren en de conclusies en aanbevelingen die daaruit volgen op een rij te zetten. De kerkenraad heeft ook gevraagd om de invloed die de uitbraak van het Coronavirus daarop heeft in de evaluatie te betrekken. Dat doen we in dit Addendum.

We komen tot de conclusie dat de thema's ('bouwstenen') die het beleidsplan bevat nog steeds actueel zijn en nog steeds aandacht vragen en verdienen; 'het is nog niet af'. We hanteren zelf de metafoor dat de bouwstenen ook de tijd en kans moeten krijgen om gefundeerd te raken. Daarom geven we dit addendum de titel 'Laten gronden' mee. Met de aanbevelingen in dit addendum kan de gemeente de komende twee jaren zeker vooruit.

2 Update ledenaantallen

In het beleidsplan hebben we een gestage daling van het totaal aantal (jongere) leden getoond. Deze daling zet zich voort. We betrekken de daling in onze conclusies en adviezen. Daarom geven we vooraf een update aan de hand van de volgende grafieken.

3 Evaluatie en aanbevelingen

We hebben de adviezen voor de bouwstenen en de algemene adviezen in het beleidsplan samengevat. Deze samenvatting hebben we aangevuld met de conclusies die we aan onze evaluatie verbinden en met aanbevelingen in algemene zin. In paragraaf 4 werken we de aanbevelingen uit rondom de uitbraak van het Coronavirus.

Adviezen voor de bouwstenen	Beleidsplan	Evaluatie	Aanbevelingen
Theologische visie	<p>Start met de Taakgroep Geloofsverdieping een inventarisatie van de huidige en gewenste initiatieven voor geloofsverdieping binnen onze gemeente. Laat de taakgroep de bestaande en nieuwe initiatieven coördineren, deze helpen profileren en als aanspreekpunt daarvoor fungeren.</p> <p>Budgetteer de initiatieven.</p>	<p>Constatering: de Taakgroep Geloofsverdieping heeft een inventarisatie gemaakt, conclusies getrokken en aanbevelingen gedaan. Twee belangrijke conclusies zijn dat uitbreiden van activiteiten niet nodig is en er een mogelijk hiaat is voor de tussengeneratie (twintigers en dertigers). Dit is ook de groep die we missen in de kerk en waarvan we de aantallen verder zien dalen.</p> <p>Financiën vormen geen onderdeel van het beleidsplan. Bewustheid in de uitgaven gegeven de begroting is een belangrijk aandachtspunt bij de keuzes die worden gemaakt in de financiering van de initiatieven We hebben de indruk dat budgettering blijvende aandacht heeft. We zien bijvoorbeeld terug dat minder grote koren en combo's worden ingehuurd en vaker beroep op 'eigen combo' wordt gedaan.</p>	<p>Hoe verder? We adviseren de kerkenraad om de gesignaleerde behoefte aan en invulling van activiteiten op te gaan/laten pakken. Maak zo mogelijk een planning, houd die actueel en deel die doorlopend met de gemeente, bijvoorbeeld via de website. Dit maakt het aantrekkelijk voor mensen om naar uit te kijken, zelf ideeën aan te dragen en stimuleert helpen organiseren.</p> <p>Ook en juist in Coronatijd is het belangrijk om zichtbaar te zijn en blijven en waar mogelijk de verbinding met elkaar te zoeken buiten de diensten om.</p> <p>We stellen vanwege Coronatijd voor om een Taakgroep Verbinding in te stellen. Deze lichten we apart toe in het volgende onderdeel.</p>
Erediensten	<p>Roep de Taakgroep Eredienst in het leven. Laat die met de nieuwe predikant de liturgische invulling van de eredienst optimaliseren met inachtneming van de wensen die de gemeente heeft geuit. Laat deze taakgroep ook een coördinerende rol vervullen voor alle</p>	<p>Constatering: We hebben niet kunnen vaststellen of de taakgroep als zodanig is ingesteld. We zien wel wijzigingen in vormgeving van de diensten, zoals het initiatief van de Kinderkerk.</p>	<p>Hoe verder? We adviseren de kerkenraad duidelijkheid te krijgen over de status van de doorontwikkeling van de erediensten. Zie verder opmerking hierna.</p>

Adviezen voor de bouwstenen	Beleidsplan	Evaluatie	Aanbevelingen
Jeugd en jongeren	diensten die vanuit de Open Hof plaats vinden. Budgetteer de diensten. Ondersteun het jeugdwerk in het vervolg op de zoektocht naar verbinding tussen volwassenen (voorbeeldfunctie) en jeugd en jeugd onderling. Ga met het jeugdwerk dingen betekenen in de wereld. Geef jongeren meer de gelegenheid om zich verbonden te voelen, ook in de (ochtend)erediensten, en zoek naar manieren die hen aanspreken.	Ten aanzien van de budgettering verwijzen we naar de conclusie hiervóór. Constatering: aantal jonge leden neemt af, de (zichtbare) betrokkenheid van jonge gezinnen neemt af, KND heeft weinig deelnemers, Kinderkerk is gestart en de TND heeft een mooie eigen plek gekregen waar tieners graag aan deelnemen. De beeldvorming rondom jeugddiensten als avonddienst is nog steeds dat dit kennelijk geen onderdeel uitmaakt/ mag maken van de 'gewone' zondagochtenddienst. Vooralsnog zijn initiatieven opgezet maar de achtergrond ervan en een toelichting is onvoldoende gedeeld.	Hoe verder? Gegeven het ledenverloop, zowel qua aantallen als opbouw, adviseren we om een toekomstbestendige visie te ontwikkelen op de (liturgische) vormgeving van de ochtenddiensten. Vanuit het besef dat we in Coronatijd leven en het feit dat er een vacature is voor een nieuwe predikant zal dit uitvoeringstechnisch op korte termijn lastig zijn, maar de plannen kunnen – wellicht wel juist nu - worden gemaakt en gedeeld met de gemeente. En bovenal ook de gemeente daarin mee te nemen.
Open kerk zijn	Monitor de bestaande initiatieven, stimuleer nieuwe initiatieven en durf deze te evalueren. Overweeg bezoeken aan evenementen structuur te geven en te beoordelen in hoeverre dit budgetneutraal kan plaats vinden of er budget voor vrij te maken. Blijf verbinding zoeken met gelijkgestemde gemeenten in Rijssen en naaste omgeving.	We verwijzen naar de conclusies en aanbevelingen zoals genoemd onder de Taakgroep Geloofsverdieping.	
Ontmoeting	Stel Taakgroep Verbinding in die zich richt op het coördineren, helpen profileren en stimuleren van bestaande	We constateren dat deze taakgroep niet is ingesteld. We verwijzen naar de conclusies	We adviseren in het algemeen om met ingang van het nieuwe jaar activiteiten op elkaar af te stemmen en een

Adviezen voor de bouwstenen	Beleidsplan	Evaluatie	Aanbevelingen
	<p>en nieuwe initiatieven die gemeentebouw versterken.</p>	<p>en aanbevelingen zoals genoemd onder de Taakgroep Geloofsverdieping. In aanvulling daarop constateren we dat (speciale) diensten, fondsenwervingsactiviteiten en overige activiteiten en bijeenkomsten te weinig op elkaar worden afgestemd, waardoor er in sommige periodes (te) veel activiteiten zijn, gemeenteleden hun aandacht en tijd verdelen en de initiatieven niet de aandacht en animo krijgen die ze verdienen</p> <p>We zien vanuit jeugdmoderamen veel pogingen om gezinnen te betrekken; houd vol! Terugloop in ledenaantallen en samenstelling tonen aan dat belangrijk blijft met deze groep verbinding te zoeken.</p>	<p>planning te maken. Houd die actueel en deel die doorlopend met de gemeente, bijvoorbeeld via de website. Dit kan een samenwerking zijn tussen scriba en communicatieteam om de activiteiten ook in het juiste voetlicht te zetten en de goede doelgroepen tijdig en aansprekend te benaderen.</p> <p>We stellen vanwege Coronatijd voor om een Taakgroep Verbinding in te stellen. Deze lichten we apart toe in het volgende onderdeel.</p>

Algemene adviezen	Beleidsplan	Evaluatie	Aanbevelingen
<p>Bemensing</p>	<p>Evalueer de huidige organisatiestructuur van onze gemeente. Bepaal opnieuw de verantwoordelijkheden van de colleges in de kerkenraad: pastoraat, diaconie, kerkrentmeesters en jeugdraad. Bepaal welke taken meer 'gedelegeerd' kunnen worden aan taakgroepen.</p>	<p>Constatering: Vanuit advies Bestuurlijke vormen is er nu een kleine en grote kerkenraad. De berichtgeving hierover richting gemeente is summier geweest.</p>	<p>Hoe verder? We hebben het advies van de taakgroep bestuurlijke vormen tot ons mogen nemen. We adviseren om de gemeente nader toe te lichten op basis waarvan voor deze vorm is gekozen, hoe de bemensing en invulling van functies, en bijbehorende besluitvormingsstructuur nu lopen. We vinden het advies een positief stuk, met oog voor de kracht van de Open Hof en</p>

Algemene adviezen	Beleidsplan	Evaluatie	Aanbevelingen
			de vrijwilligers. We kunnen ons voorstellen dat er een samenvatting van wordt gemaakt en gedeeld met de gemeente, gekoppeld aan de uitkomsten/ hoe de nieuwe structuur uiteindelijk is vormgegeven.
Communicatie	Stroomlijn de interne en externe communicatie onder verantwoordelijkheid van een 'communicatiemanager'.	Constateringen: aan bijzondere diensten en activiteiten wordt (te?) weinig aandacht gegeven in (sociale) media. Daarmee doet de Open Hof zich tekort in profilering – we doen een hoop mooie en leuke dingen met elkaar maar het is zo weinig zichtbaar - maar ook de vrijwilligers die druk zijn in de voorbereidingen en uitvoering van de diensten en activiteiten. In de kerkenraad is aan de orde geweest een communicatieteam aan te stellen, Dit zal in de loop van 2020 vorm moeten krijgen.	Hoe verder? We adviseren met en voor het communicatieteam een communicatieplan te ontwikkelen waarin wordt aangegeven hoe de Open Hof zich wil profileren en op welke manier daar invulling aan kan worden gegeven, ook in relatie tot volgende punt. We begrijpen dat hier inmiddels al gevolg aan wordt gegeven.
	Vernieuw de manier van informatievoorziening. Digitaliseer het kerkblad en benut meer en meer de website en (sociale) media.	Constateringen: Het kerkblad is vernieuwd maar niet in digitale vorm. De website is vernieuwd en wordt nog onvoldoende gebruikt als communicatiemiddel. In Coronatijd bewijst de nieuwsbrief haar diensten; de berichten zijn actueler en gemeenteleden raken gewend aan berichtgevingen via mail.	Hoe verder? We adviseren om na te denken of verdere investering in doorontwikkeling van papieren kerkblad zinvol is, ook uit kosten oogpunt. Verder waarderen mensen actuele berichten. We adviseren om te kijken of de digitale nieuwsbrief frequenter kan verschijnen, en samen met de website bij kan dragen aan actuele en wellicht ook minder formele berichtgevingen vanuit en voor de gemeente tegen lagere kosten.

Algemene adviezen	Beleidsplan	Evaluatie	Aanbevelingen
Profilering	Zorg voor een juiste communicatie naar 'buiten'. Laat zien dat we een enthousiaste gemeente zijn. Laat duidelijk zien waar we dankbaar voor zijn en welke bouwstenen onze kerk aantrekkelijk maken.	We verwijzen naar voorgaande onder Communicatie.	

4 Aanbevelingen Coronatijd

In Coronatijd zijn we Kerk op een andere manier. Kerk-TV en onze installatie bieden een enorme uitkomst en de investering in Kerk-TV heeft zich meer dan terugverdiend. Er kijken gemiddeld meer mensen de kerkdienst online (terug) dan wanneer deze fysiek bijgewoond werden voordat Corona uitbrak. Giften blijven niet achter en vertonen juist een stijging.

We hebben begrepen dat in elk geval tot 1 september 2020 de diensten online aangeboden blijven in de huidige vorm. De PKN is nog bezig vorm te geven hoe gemeenten kunnen omgaan met de versoepelingen op samenkomsten vanaf 1 juli 2020, maar tegelijkertijd ook de beperkingen en regels die daaraan worden gesteld. Vervolgens kan de kerkenraad de lijnen voor de Open Hof uitzetten.

Inmiddels heeft de kerkenraad twee werkgroepen ingesteld die regelen hoe de logistiek rondom fysieke diensten (in combinatie met online) en de (liturgische) invulling en bemensing vanaf 1 september 2020 – of zoveel eerder als mogelijk - kan worden vorm gegeven.

Tegelijkertijd beseffen we dat zolang er geen vaccin is, we niet kerk kunnen zijn zoals we gewend waren. De mogelijkheid bestaat dat gemeenteleden in de toekomst, ook als Corona geen drempels meer opwerpt, de voorkeur blijven geven aan het online volgen van de diensten. Daarbij concluderen we ook dat veel gemeenteleden van de Open Hof wel betrokken willen zijn en blijven bij de gemeente, maar zich niet herkennen in de zondagse kerkgang die daarbij 'hoort'.

We adviseren om een Taakgroep Verbinding in te stellen. De opdracht aan deze taakgroep kan luiden:

- Te inventariseren hoe naast de zondagse eredienst ook door de week in kleinere groepen samengekomen kan worden voor vieringen; denk aan vespers.
- Te inventariseren hoe door de week in kleinere groepen samengekomen kan worden voor (geloofsverdieping en ontmoeting; denk aan Bijbelstudies, eetgroepen, gespreksgroepen.

En:

- Daarbij de vraag te beantwoorden wat dit vraagt van predikant(en) en pastoraat en of het wellicht juist van toegevoegde waarde is om de bijeenkomst als gemeenteleden onder elkaar te organiseren.
- Daarbij de vraag te beantwoorden wat dit vraagt in aanpassing van het gebouw.
- Daarbij oog te houden voor de doelgroepen; laat een gemeentelid die zich hard wil maken voor het initiatief gelijkgestemden benaderen en uitnodigen, op een actieve manier, aangezien een oproep in het kerkblad vaak weinig respons geeft.
- Daarbij rekening te houden met de financiering van deze initiatieven (fondsenwerving, inzet vrijwilligers).

We illustreren een aantal ideeën.

De TND gaat online door. De KND missen we en de kinderen elkaar. Wellicht kan de KND periodiek een bijeenkomst organiseren voor de kinderen rondom het thema van die week, waarbij we de krabbeldienst in herinnering roepen. Zo blijven ook de kleinsten verbonden met de Open Hof.

Tijdens en waarschijnlijk ook na Coronatijd kunnen gemeenteleden – jong en oud - elkaar blijven ontmoeten in andere samenstellingen/ kleinere groepen, waarbij ze voorafgaand aan de verdieping samen kunnen koken en eten. Daarbij kunnen diverse groepen worden samengesteld rondom hun eigen interesses en behoeften. Denk aan gemeenteleden die graag aan vieringen blijven deelnemen waarbij vespers een vorm kunnen zijn. Gespreksgroepen die met elkaar een (Bijbel)boek doornemen. Maar ook gemeenteleden – jong en oud - die elkaar op 'lossere basis' blijven ontmoeten. Bijvoorbeeld door samen te bewegen of koken rondom Bijbelse thema's. De groepen hoeven niet allemaal onder leiding te staan van een predikant / pastoraal werker. Gemeenteleden kunnen – en willen dat misschien ook – prima zelf. Je hebt wel een kartrekker nodig, een gemeentelid dat enthousiast is rondom een thema en gelijkgestemde gemeenteleden opzoekt en uitnodigt. Diverse uitgeverij brengen Bijbelstudies en kookboeken uit die eenvoudig in groepsverband te gebruiken zijn.

Het is al langer een wens om een grotere keuken te realiseren in ons gebouw, zodat we in groepen maaltijden kunnen bereiden en eten met elkaar. Wellicht is dit te realiseren door de consistorie te verplaatsen naar de oppasruimte en de keuken door te breken richting de grote flexibele ruimte en deze te vergroten en toe te rusten met meer apparatuur. De ruimte blijft geschikt om koffie te drinken na de dienst, kan (blijven) fungeren als plek voor de KND en oppas, en voor vergaderingen met grote(re) groepen. Tegelijk wordt de ruimte multifunctioneler. Een alternatief kan zijn om een keuken 'buitenshuis' te gebruiken, zoals van de voedselbank, hetgeen budgettair beter kan zijn maar ook de afhankelijkheid vergroot.

